

Sag C-716/20**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

31. december 2020

Forelæggende ret:

Supremo Tribunal de Justiça (Portugal)

Afgørelse af:

10. november 2020

Appellant:

RTL Television GmbH

Appelindstævnte:

Grupo Pestana S.G.P.S., S. A.

SALVOR – Sociedade de Investimento Hoteleiro, S. A.

Hovedsagens genstand

Den af sagsøgeren, RTL Television GmbH, iværksatte kassationsappel til prøvelse af den af Tribunal da Relação de Lisboa (appeldomstolen i Lissabon) afsagte dom i den sag, hvor Grupo Pestana S.G.P.S., S. A. og Salvor, Sociedade de Investimento Hoteleiro, S. A. er sagsøgt, drejer sig om, hvorvidt begrebet »viderespredning pr. kabel«, som er omhandlet i artikel 1, stk. 3, i Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993, omfatter viderespredning til almenheden, når en sådan ikke foretages af et radio- og tv-selskab, og hvorvidt en samtidig viderespredning pr. koaksialkabel af udsendelser fra en tv-kanal, der sendes via satellit, gennem de forskellige tv-apparater, der er installeret på hotelværelser, udgør en retransmission af sådanne udsendelser.

Genstand og retsgrundlag for forelæggelsen

Fortolkning af EU-retten, navnlig artikel 1, stk. 3, i Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993; artikel 267, litra b), TEUF.

Præjudicielle spørgsmål

1. Skal begrebet »viderespredning pr. kabel«, som omhandlet i artikel 1, stk. 3, i Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993, fortolkes således, at det, ud over et radio- og tv-selskabs samtidige udsendelse af et andet radio- og tv-selskabs udsendelse, omfatter en samtidig og uforkortet viderespredning pr. kabel til almenheden af en førstegangsudsendelse af radio- eller tv-programmer beregnet for almenheden (uanset om en sådan viderespredning til almenheden foretages af et radio- og tv-selskab eller ej)?

2. Udgør en samtidig viderespredning pr. koaksialkabel af programmer fra en tv-kanal, der sendes via satellit, gennem de forskellige tv-apparater, der er installeret på hotelværelser, en retransmission af sådanne udsendelser, som er omfattet af det i Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993 omhandlede begreb?

Anførte EU-retlige forskrifter

Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993 om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel: artikel 1, stk. 3.

Anførte nationale retsfor skrifter

Código do Direito de Autor e dos Direitos Conexos (lov om ophavsret og ophavsretsbeslægtede rettigheder, herefter »CDADC«), lovdekret nr. 63/85 af 14. marts, *Diário da República* nr. 61/1985, serie I, af 14. marts 1985, med senere ændringer: artikel 176, stk. 9 og 10, og artikel 187, stk. 1, litra a) og e).

Lovdekret nr. 333/97 af 27. november, *Diário da República* nr. 275/1997, serie I-A, af 27. november 1997 (om tilpasning af national ret til Rådets direktiv 93/83/EØF af 27.9.1993): artikel 3 og 8.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsfor handlingerne

- 1 Sagsøgeren, RTL GmbH (herefter »RTL«), som har hjemsted i Köln, Tyskland, er et selskab, der udsender radio- og tv-programmer beregnet for almenheden.
- 2 Sagsøgeren er et ud af flere selskaber i et konglomerat af virksomheder, der udsender tv-indhold, og som i fællesskab driver virksomhed under handelsnavnet »Media Group RTL Germany« eller »Mediengruppe RTL Deutschland«. »Media Group RTL Germany« eller »Mediengruppe RTL Deutschland« omfatter flere andre selskaber, som er nærmere beskrevet i hovedsagens akter.

- 3 Alle disse selskaber, herunder sagsøgeren, ejes direkte eller indirekte af selskabet RTL Group S.A., Luxembourg, som er moderselskab i en af de største erhvervskoncerner inden for underholdningsindustrien i Europa, der bl.a. omfatter flere forskellige tv- og radiokanaler i forskellige europæiske lande.
- 4 Sagsøgeren udsender radio- og tv-programmer på forskellige »gratis« tv-kanaler, hvilket vil sige, at modtagelsen og anvendelsen til private formål ikke er underlagt licensbetaling, herunder kanalen »RTL Television« (herefter »RTL-kanalen«).
- 5 RTL-kanalen er en »almen kanal«, idet den gennem sin programplanlægning tilbyder sine seere en bred vifte af tv-formater (film, serier, shows, dokumentarprogrammer, sportsbegivenheder, nyheder og magasiner), og den er en af de tysksprogede tv-kanaler, som er mest kendt og mest set af den tysktalende befolkning i Den Europæiske Union.
- 6 Teknisk set kan RTL-kanalen modtages i Tyskland, Østrig og Schweiz via alle de eksisterende løsninger til modtagelse af tv-udsendelser: satellit, kabel, IP, OTT/internet og jordbaseret tv (»førstegangsendelse«).
- 7 Eftersom RTL er en gratis tv-kanal, opkræves der ingen licens for modtagelsen heraf i private hjem, og dens signal er i størsteparten af modtagelsesformerne ikke krypteret.
- 8 Selv om RTL-kanalens programmateriale er rettet mod befolkningen i Tyskland, Østrig og Schweiz, og samtlige reklameindtægtskilder hidrører fra disse lande, indebærer signalets udbredelse via satellit (satellitten ASTRA 19,2 øst), at den nævnte kanal teknisk set kan modtages i andre europæiske lande, herunder Portugal, idet det er tilstrækkeligt at anvende en almindelig parabolantenne indstillet på satellitten ASTRA 19,2.
- 9 For så vidt angår kabel-tv-operatørers eller hotellers modtagelse og anvendelse af det pågældende signal er sagsøgeren af den opfattelse, at den i sin egenskab af radio- og tv-selskab har ret til at forbyde eller – på vilkår, som den selv fastlægger – at tillade retransmission og overføring til almenheden af dens udsendelser, idet det er almindelig praksis for sagsøgeren at indgå licensaftaler herom.
- 10 Sagsøgeren har allerede indgået et antal licensaftaler i denne retning, såvel med kabel-tv-operatører som med hoteller inden for Den Europæiske Union, idet sådanne aftaler sammen med reklameindtægterne udgør selskabets indtægtskilder: Hotellet »Pestana Berlin Tiergarten«, som er beliggende i Berlin og drives af et selskab tilhørende den første sagsøgte, Grupo Pestana, nemlig virksomheden Pestana Berlin S.A.R.L., med hjemsted i Luxembourg, betaler et vederlag til den tyske kollektive forvaltningsorganisation GEMA, bl.a. for at stille Media Group RTL's kanaler, nærmere bestemt RTL-kanalen, til rådighed for sine gæster.
- 11 Sagsøgeren har allerede indgået et antal licensaftaler vedrørende retransmission og overføring til almenheden af sine udsendelser med kabel-tv-operatører, der driver virksomhed i Portugal, samt med bestemte hoteller beliggende i Portugal,

og den anvendte pris over for de portugisiske hoteller for indgåelsen af de pågældende aftaler udgør for så vidt angår RTL-kanalen 0,20 EUR om måneden pr. værelse, med tillæg af gældende afgifter, idet denne pris er uafhængig af hotellets belægningsprocent.

- 12 Den første sagsøgte, Grupo Pestana S.G.P.S., S. A. (herefter »Grupo Pestana«), er et selskab, der beskæftiger sig med forvaltning af kapitalandele i andre selskaber, som en indirekte måde at drive økonomisk virksomhed på.
- 13 Den første sagsøgte, Grupo Pestana, har majoritetsbesiddelsen i selskaber, der ejer eller driver de hoteller, der specifikt er angivet i hovedsagens akter, og er en af de største portugisiske virksomhedskoncerner inden for turistsektoren, idet den driver turistindlogeringsstrukturer, der tilsammen omfatter ca. 9 450 værelser. Den nævnte virksomhedskoncern ejer 45 hoteller (i Portugal og i andre lande), 9 Vacation Club-komplekser og 4 ejendoms-/turistkomplekser, og har fået overdraget forvaltningen af kæden med de 33 Pousadas i Portugal [(kulturelle eller historiske luksushoteller)].
- 14 Den anden Sagsøgte, Salvor, Sociedade de Investimento Hoteleiro, S. A. (herefter »Salvor«), hvori den første sagsøgte, Grupo Pestana, besidder en direkte kapitalinteresse på mindst 98,98%, er et portugisisk selskab, som beskæftiger sig med hotelvirksomhed og fremme af hotelbranchen gennem opførelse af hoteller eller finansiering heraf og gennem direkte eller indirekte deltagelse i driften af hoteller og lignende etablissemeter.
- 15 Den anden sagsøgte, Salvor, driver de hotelkomplekser i Portugal, som er nærmere beskrevet i hovedsagens akter.
- 16 Sagsøgeren, RTL, indgav en stævning mod de sagsøgte, GRUPO PESTANA og SALVOR, hvori den principalt nedlagde følgende påstande:
  - i. Det fastslås, at modtagelsen og tilrådighedsstillelsen af RTL-kanalens udsendelser på værelserne på hotellerne D. João II og Alvor Praia og på værelserne på de øvrige hoteller, der direkte eller indirekte drives af Salvor, udgør en overføring til almenheden i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra e), eller subsidiært en retransmission af de pågældende udsendelser som omhandlet i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra a).
  - ii. Det fastslås, at den i det foregående punkt nævnte tilrådighedsstillelse kræver en forudgående tilladelse fra RTL, i dennes egenskab af radio- og tv-selskab og indehaver af beslægtede rettigheder til ophavsretten over sine udsendelser, herunder retten til at give tilladelse til de nævnte udsendelsers overføring til almenheden og retten til retransmission heraf, samt retten til at modtage betaling af et vederlag herfor.
  - iii. For så vidt som sagsøgeren ikke har meddelt en sådan tilladelse som omhandlet i foregående punkt, kendes tilrådighedsstillelsen af RTL-kanalen på værelserne på de af Salvor drevne hoteller ulovlig.

iv. Salvor forbydes at give adgang til RTL-kanalen på værelserne på de hoteller, som selskabet driver, uden forud herfor at have indgivet ansøgning til RTL og have modtaget tilladelse herfra til retransmission og/eller overføring til almenheden af RTL's udsendelser.

v. Salvor tilpligtes, som kompensation for retransmissionen og/eller overføringen til almenheden af RTL-kanalens udsendelser, at betale et beløb på 0,20 EUR pr. værelse pr. måned fra det tidspunkt, hvor Salvor begyndte at stille den nævnte kanal til rådighed på sine hotellers værelser, og frem til den dag, hvor selskabet ophører med ulovligt at gøre RTL-kanalens udsendelser tilgængelige, med tillæg af procesrenter beregnet fra datoen, hvor den dom, der bliver afsagt på grundlag af nærværende stævning, får retskraft, og indtil det pågældende beløb er betalt fuldt ud.

vi. Den første sagsøgte, Grupo Pestana, tilpligtes på solidarisk vis at betale det i påstanden i ovenstående punkt iv) nævnte beløb.

vii. Grupo Pestana pålægges, som dominerende selskab, at træffe de relevante foranstaltninger internt i koncernen, navnlig gennem bindende instrukser i henhold til bestemmelserne i Código das Sociedades Comerciais (selskabsloven), således at de selskaber, som ejes heraf, ikke stiller RTL-kanalen til rådighed på de hoteller, der drives af disse, uden forudgående tilladelse fra sagsøgeren og mod betaling af det dermed forbundne vederlag.

viii. Grupo Pestana tilpligtes, som kompensation for retransmissionen og/eller overføringen til almenheden af RTL-kanalens udsendelser, at betale et beløb på 0,20 EUR pr. værelse pr. måned fra det tidspunkt, hvor de hoteller, der drives af de øvrige selskaber, der ejes af koncernen (andre end Salvor), begyndte at stille den nævnte kanal til rådighed på de pågældende værelser, og frem til den dag, hvor selskabet ophører med ulovligt at gøre RTL-kanalens udsendelser tilgængelige, med tillæg af procesrenter beregnet fra datoen, hvor den dom, der bliver afsagt på grundlag af nærværende stævning, får retskraft, og indtil det pågældende beløb er betalt fuldt ud.

ix. Salvor tilpligtes at betale en tvangsbøde, som skal fordeles ligeligt mellem RTL og staten, på 5 000 EUR for hver dag, der går, uden at Salvor opfylder det i punkt iv) omhandlede påkrav, regnet fra dagen efter den dag, hvor den på grundlag af nærværende stævning afsagte dom får retskraft.

x. Grupo Pestana tilpligtes på solidarisk vis at betale det i påstanden i foregående punkt ix) nævnte beløb, idet det lægges til grund, at der på værelserne på hotellerne Pestana Alvor og D. João II, som drives af de sagsøgte selskaber, siden 2014, uden tilladelse og uden betaling af nogen modydelse, er blevet viderespredt udsendelser fra RTL-kanalen, som tilhører sagsøgeren, hvilket efter dennes opfattelse udgør en overføring til almenheden i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra e), eller subsidiært en

retransmission af de pågældende udsendelser som omhandlet i samme bestemmelses litra a).

- 17 Ved den afsagte dom i første instans blev søgsmålet delvist taget til følge, idet det blev fastslået, at modtagelsen og tilrådighedsstillelsen af udsendelserne fra RTL-kanalen, der tilhører sagsøgeren, RTL, på værelserne på hotellerne D. João II og Alvor Praia og på værelserne på de øvrige hoteller, der direkte eller indirekte drives af de sagsøgte, Grupo Pestana og Salvor, udgør en overføring til almenheden i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra e) (om end uden »betaling af entré«), mens de sagsøgte blev frifundet for så vidt angik de øvrige påstande.
- 18 Kort sagt bemærkede retten til støtte for sin konklusion, at de sagsøgte adfærd udgjorde en »overføring til almenheden«, på trods af at der ikke var blevet betalt en specifik modydelse som compensation for visningen af RTL-kanalen. Den fandt ligeledes, at viderespredningen af den nævnte kanal ikke udgjorde en »retransmission af udsendelser«, eftersom hverken de sagsøgte eller de i stævningen angivne hoteller er radio- og tv-selskaber.
- 19 Den fastslog på linje hermed, at de sagsøgte viderespredning af RTL-kanalen ikke var ulovlig i henhold til bestemmelserne i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra a) og e), og følgelig forkastede den sagsøgerens anerkendelsespåstand samt de erstatningspåstande, der var fremsat på grundlag af de civile retlige regler og i medfør af princippet om uberettiget berigelse.
- 20 Idet sagsøgeren ikke var enig i denne afgørelse, iværksatte den appel ved Tribunal da Relação de Lisboa [(appeldomstolen i Lissabon)], som stadfæstede den appellerede dom.
- 21 Til støtte for sin afgørelse bemærkede Tribunal da Relação [de Lisboa (appeldomstolen i Lissabon)] sammenfattende – for så vidt som det her er relevant – at viderespredningen af RTL-kanalens udsendelser pr. koaksialkabel gennem de talrige tv-apparater, der er installeret på værelserne på de af de sagsøgte drevne hoteller, ikke udgjorde en »retransmission af udsendelser« i henhold til definitionen i CDADC's artikel 176, stk. 10.
- 22 Idet sagsøgeren ikke var enig i denne afgørelse, har den iværksat kassationsappel ved Supremo Tribunal de Justiça (øverste domstol), som har antaget appellen til realitetsbehandling.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 23 Sagsøgeren og appellanten har gjort gældende, at nogle af de hotelkomplekser, der drives af den anden appelindstævnte, Salvor, i det mindste siden begyndelsen af 2014 har givet sine gæster mulighed for at se en af de tv-kanaler, som sagsøgeren udsender via satellit (RTL-kanalen), ved at modtage det pågældende signal

gennem en parabolantenne og videreføre det til de tv-apparater, der er installeret på de respektive værelser, via et netværk af koaksialkabler.

- 24 Under påberåbelse af bestemmelserne i CDADC og i lovdekret nr. 333/97 vedrørende radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel, og de eksklusive rettigheder, som den nævnte lovgivning efter appellants opfattelse indrømmer »radio- og tv-selskaber« i forbindelse med den kommercielle udnyttelse af deres udsendelser – herunder retten til at forbyde/tillade overføring til almenheden af de pågældende udsendelser på steder, hvor der opnås adgang efter betaling af entré, og retten til at forbyde/tillade retransmission af de pågældende udsendelser, når disse enten finder sted ved hjælp af radiobølger eller pr. kabel, og uanset om den operatør, der foretager retransmissionen, selv er et radio- og tv-selskab – nedlagde appellanten påstand i første instans ved Tribunal da Propriedade Intelectual (ret i første instans i sager om intellektuel ejendomsret) om, at den af den anden appelinstævnte, Salvor, foretagne tilrådighedsstillelse af RTL-kanalens udsendelser på værelserne på de hoteller, som denne driver, blev kendt i strid med disse to rettigheder, eller i det mindste den sidstnævnte rettighed (retten til at tillade eller forbyde retransmissionen af de pågældende udsendelser).
- 25 Tribunal da Propriedade Intelectual [(ret i første instans i sager om intellektuel ejendomsret)] fastslog, at den af den anden appelinstævnte, Salvor, foretagne viderespredning af RTL-kanalen på dens hotelværelser ikke er i strid med den i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra a), omhandlede ret til retransmission, eftersom den i den nævnte retsforskrift fastsatte ret til retransmission alene omfatter retransmission af radio- og tv-udsendelser, når en sådan foretages af radio- og tv-selskaber (dvs. når den pågældende retransmission bogstavelig talt kan henføres under definitionen af begrebet »retransmission« i CDADC's artikel 176, stk. 10), og eftersom den anden appelinstævnte, Salvor, er en hotelvirksomhed, kan den ikke kvalificeres som et radio- og tv-selskab.
- 26 Tribunal da Relação de Lisboa [(appeldomstolen i Lissabon)] frifandt de appelinstævnte i den her appellerede dom og stadfæstede den af Tribunal da Propriedade Intelectual [(ret i første instans i sager om intellektuel ejendomsret)] afsagte dom i første instans, navnlig for så vidt angik den manglende forekomst af de retlige elementer ved retten til retransmission, som indrømmes radio- og tv-selskaber i henhold til den gældende lovgivning.
- 27 Det grundlæggende retlige spørgsmål, der rejses i kassationsappellen, og som navnlig har betydning for, om de af den nuværende appellant fremsatte påstande kan tages til følge eller ej, består i, om viderespredningen af udsendelserne fra den nuværende appellants RTL-kanal pr. koaksialkabel på de forskellige værelser på hotellerne Alvor Praia og Dom João II (som drives af de appelinstævnte), udgør en retransmission af disse udsendelser, som i henhold til den gældende lovgivning forudsætter en tilladelse fra det producerende radio- og tv-selskab.
- 28 Radio- og tv-selskabernes ret til at tillade og forbyde retransmissionen af deres udsendelser – som er sikret ved CDADC's artikel 187, stk. 1, litra a),

sammenholdt med artikel 3 og 8 i lovdekret nr. 333/97 – omfatter ikke alene den samtidige udsendelse af sådanne udsendelser, når retransmissionen foretages af et andet radio- og tv-selskab end det selskab, som de hidrører fra, men også en samtidig og uforkortet viderespredning pr. kabel til almenheden af en førstegangsudsendelse af radio- eller tv-programmer beregnet for almenheden, uanset om en sådan viderespredning til almenheden foretages af et radio- og tv-selskab eller ej.

- 29 Ved lovdekret nr. 333/97 blev viften af rettigheder, der indrømmes radio- og tv-selskaber i CDADC, faktisk udvidet.
- 30 I denne teksts artikel 3, litra c), defineres begrebet »viderespredning pr. kabel« som »en samtidig og uforkortet viderespredning pr. kabel til almenheden af en førstegangsudsendelse af radio- eller tv-programmer beregnet for almenheden«.
- 31 Det bestemmes endvidere i det nævnte lovdekrets artikel 8, at »bestemmelserne i [artikel] 187 i lov om ophavsret og ophavsretsbeslægtede rettigheder finder anvendelse på radio- og tv-selskaber i forbindelse med [...] viderespredning pr. kabel«.
- 32 CDADC's artikel 187 fastsætter omfanget af radio- og tv-selskabernes ius prohibendi i forbindelse med udnyttelsen af deres førstegangsudsendelser. Derfor blev der ved artikel 3 og 8 i lovdekret nr. 333/97 indført en rettighed for radio- og tv-selskaber til at tillade eller forbyde tredjemand at videresprede deres udsendelser pr. kabel.
- 33 Retten i første instans afviste imidlertid, at radio- og tv-selskaberne havde ret til at tillade eller forbyde tredjemand at foretage en samtidig og uforkortet viderespredning pr. kabel til almenheden af en førstegangsudsendelse af radio- eller tv-programmer beregnet for almenheden.
- 34 Ifølge den tilgang, der blev anlagt i den appellerede dom, har radio- og tv-selskaber ikke ret til at forbyde (eller tillade) viderespredning pr. kabel af deres udsendelser i medfør af artikel 3 i lovdekret nr. 333/97, men derimod alene en ret til at forbyde (eller tillade) en samtidig udsendelse heraf i de tilfælde, hvor distributøren selv er et radio- og tv-selskab (i henhold til bestemmelserne i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra a)).
- 35 Det er således appellants opfattelse, at den af retterne i første og anden instans foretagne fortolkning gør det vanskeligt de iure condito at forstå anvendeligheden af begrebet »viderespredning pr. kabel«, som blev indført ved artikel 3 i lovdekret nr. 333/97, eller henvisningen til CDADC's artikel 187 i lovdekretets artikel 8.
- 36 Efter appellants opfattelse foretog Tribunal da Relação [de Lisboa (appeldomstolen i Lissabon)] en fortolkning, som ophævede gældende ret, uden at angive nogen begrundelse herfor og uden at redegøre for, hvilken betydning den tillagde de af appellanten påberåbte retsforskrifter.

- 37 CDADC's artikel 187, stk. 1, fastsætter således omfanget af den ius prohibendi, som radio- og tv-selskaber er sikret i Portugal. Bestemmelsen suppleres imidlertid af lovdekret nr. 333/97 af 27. november, som regulerer radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel af førstegangsudsendelser af radio- eller tv-programmer, og som sikrer radio- og tv-selskaber bestemte rettigheder over for tredjemand, der viderespreder deres førstegangsudsendelser via satellit eller pr. kabel.
- 38 Lovdekret nr. 333/97 udvider i sin artikel 2 de rettigheder (ius prohibendi), som indehaveren af ophavsretten har over for tredjemand, der foretager radio- og tv-udsendelse eller retransmission (som reguleret i CDADC's artikel 149-156), således at disse handlinger (som ikke er godkendt af ophavsmanden) ligeledes omfatter radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel, som defineret i den nævnte tekst.
- 39 Ligesom artikel 2 udvider rettighederne for ophavsrettens indehavere til ligeledes at omfatte retten til at forbyde viderespredning af deres værker pr. kabel, som defineret i artikel 3, udvider artikel 8 på tilsvarende vis radio- og tv-selskabernes ius prohibendi til ligeledes at omfatte retten til at forbyde tredjemand at videresprede deres førstegangsudsendelser pr. kabel uden tilladelse.
- 40 Tribunal da Relação [de Lisboa (appeldomstolen i Lissabon)] støttede efter appellants opfattelse sin afvisning af, at de konstaterede forhold var omfattet af begrebet »viderespredning« i artikel 3 i lovdekret nr. 333/97, som regulerer radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel af førstegangsudsendelser af radio- eller tv-programmer, på to betragtninger.
- 41 Den første betragtning tager udgangspunkt i den forudsætning, at lov nr. 50/2004 af 24. august ændrede affattelsen af CDADC's artikel 176, men at den fastholdt begrebet »retransmission«, hvorfor det kan konkluderes, at den nævnte ændring, såfremt hensigten med lovdekret nr. 333/97 havde været at ændre omfanget af radio- og tv-selskabernes ius prohibendi, ville være kommet til udtryk i CDADC's tekst ved lov nr. 50/2004 af 24. august, hvilket imidlertid ikke var tilfældet.
- 42 Denne fortolkning lader efter appellants opfattelse fuldstændig hånt om formålet med lov nr. 50/2004 af 24. august. Den nævnte tekst havde ikke til formål at harmonisere ordningen for radio- og tv-selskabers ophavsretsbeslægtede rettigheder i Portugal, men derimod alene at tilpasse national ret til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2001/29/EF af 22. maj 2001 om harmonisering (på EU-plan) af visse aspekter af ophavsret og beslægtede rettigheder i informationssamfundet (kendt som »infosoc-direktivet«).
- 43 Lov nr. 50/2004 af 24. august havde ikke til formål at ændre CDADC, og det var heller ikke hensigten at konsolidere den lovgivning på området for ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder, der er gældende på nuværende tidspunkt. Det eneste formål med den nævnte lov var at tilpasse national ret til infosoc-direktivet. Årsagen til, at den nævnte tekst ikke ændrede

det i CDADC's artikel 176 fastsatte begreb »retransmission«, var således, at det ganske enkelt ikke var påkrævet i det direktiv, der skulle gennemføres. Det står ikke klart for appellantten, på hvilken måde denne omstændighed kan påvirke fortolkningen af lovdekret nr. 333/97.

- 44 Den anden betragtning, som efter appellantens opfattelse blev fremsat af Tribunal da Relação [de Lisboa (appeldomstolen i Lissabon)], var baseret på Den Europæiske Unions Domstols dom af 16. februar 2017, afsagt i sag C-641/15.
- 45 Følgende blev fastslået i denne dom: »Det skal bemærkes, at Domstolen i dom af 7. december 2006, SGAE (C-306/05, EU:C:2006:764, præmis 47 og 54) fastslog, at et hotels tilførelse af et signal ved hjælp af fjernsynsapparater til gæsterne, der er indlogeret på hotellets værelser, uanset hvilken teknik der anvendes for transmissionen af signalet, udgør en overføring til almenheden i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 3, stk. 1, i direktiv 2001/29, og at et sådant hotels værelses private karakter ikke er til hinder for, at overføringen af et værk på denne måde udgør en overføring til almenheden i den betydning, hvori udtrykket er anvendt i denne bestemmelse« (præmis 17).
- 46 Efter appellantens opfattelse konkluderede Tribunal da Relação de Lisboa [(appeldomstolen i Lissabon)] på baggrund af denne passage, at viderespredningen af tv-kanaler på hotelkomplekseres forskellige værelser udgør en overføring til almenheden, og ikke en retransmission, uanset om den pågældende overføring finder sted pr. koaksialkabel.
- 47 Efter appellantens opfattelse bygger den af Tribunal da Relação [de Lisboa (appeldomstolen i Lissabon)] begåede fejl på tanken om, at disse to begreber (overføring til almenheden og viderespredning pr. kabel) udelukker hinanden, forstået på den måde, at såfremt et hotel foretager en overføring til almenheden, udelukker dette muligheden for, at den kan foretage en viderespredning pr. kabel.
- 48 Ingen af de to betragtninger fra Tribunal da Relação de Lisboa [(appeldomstolen i Lissabon)] kan efter appellantens opfattelse i tilstrækkelig grad begrunde en fortolkning, som ophæver bestemmelserne i lovdekret nr. 333/97.
- 49 Det er appellantens opfattelse, at Tribunal da Relação de Lisboa [(appeldomstolen i Lissabon)] begik en fejl i forbindelse med sin besvarelse af det behandlede retsspørgsmål, og at den, for så vidt som den begik alvorlige fejl i forbindelse med sin fortolkning af CDADC's artikel 187, sammenholdt med bestemmelserne i artikel 3 og 8 i lovdekret nr. 333/97, traf en afgørelse, som den forelæggende ret bør ophæve og erstatte med en afgørelse i modsat retning.
- 50 Appellanten har anmodet om, at Den Europæiske Unions Domstol forelægges en anmodning om præjudiciel afgørelse vedrørende det omtvistede spørgsmål.
- 51 De sagsøgte har i deres svarskrifter nedlagt påstand om stadfæstelse af den appellerede dom.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 52 Som der allerede er blevet redegjort for, består det grundlæggende spørgsmål, der skal tages stilling til i forbindelse med kassationsappellen, i at fastlægge, om viderespredningen pr. koaksialkabel af udsendelser fra appellanten RTL-kanal på de forskellige værelser på hotellerne Alvor Praia og Dom João II (som drives af de appelindstævnte) udgør en retransmission af de pågældende udsendelser, som forudsætter en tilladelse fra radio- og tv-selskabet (appellanten i den foreliggende sag) i henhold til bestemmelserne i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra a).
- 53 Det skal bemærkes, at retterne i første og anden instans fastslog, at der ikke fandt en sådan »retransmission« sted, som er omhandlet i henholdsvis CDADC's artikel 176, stk. 9 og 10, og artikel 3, litra g), i den internationale konvention om beskyttelse af udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer samt radio- og fjernsynsforetagender, der blev vedtaget i Rom den 26. oktober 1961, eftersom de sagsøgte ikke er radio- og tv-selskaber.
- 54 Appellanten har gjort gældende, at radio- og tv-selskabernes ret til at tillade og forbyde retransmission af deres udsendelser – som er fastsat i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra a), sammenholdt med artikel 3 og 8 i lovdekret nr. 333/97 – ikke alene omfatter den samtidige udsendelse af sådanne udsendelser, når viderespredningen foretages af et andet radio- og tv-selskab end det selskab, som de hidrører fra, men også en samtidig og uforkortet viderespredning pr. kabel til almenheden af en førstegangsudsendelse af radio- eller tv-programmer beregnet for almenheden (uanset om en sådan viderespredning til almenheden foretages af et radio- og tv-selskab eller ej).
- 55 For at kunne besvare dette spørgsmål er det nødvendigt at foretage en nøjagtig fastlæggelse af beskyttelsesområdet for reglen i CDADC's artikel 187, stk. 1, litra a), sammenholdt med den i CDADC's artikel 176, stk. 9 og 10, fastsatte regel og bestemmelserne i lovdekret nr. 333/97, hvorved national ret tilpasses til Rådets direktiv 93/83/EØF af 27. september 1993 om samordning af visse bestemmelser vedrørende ophavsrettigheder og ophavsretsbeslægtede rettigheder i forbindelse med radio- og tv-udsendelse via satellit og viderespredning pr. kabel.
- 56 Den portugisiske lovgivning, der finder anvendelse på den foreliggende sag, findes i CDADC, navnlig i dens artikel 176, stk. 9 og 10, og artikel 187, stk. 1, litra a), som har følgende affattelse:

Artikel 176

»9 – Ved radio- og tv-selskab forstås enhver enhed, som producerer radio- og tv-udsendelser, idet der ved radio- og tv-udsendelse forstås udsendelse af lyd og billede, eller af udtryk herfor, samlet eller hver for sig, enten ved trådovertføring eller trådløst, herunder via radiobølger, optisk fiber, kabel eller satellit, og som er beregnet for almenheden.

10 – Ved retransmission forstås et radio- og tv-selskabs samtidige udsendelse af en udsendelse fra et andet radio- og tv-selskab.«

Artikel 187

»1 – Radio- og tv-selskaber har ret til at tillade eller forbyde:

a) retransmission af deres udsendelser via radiobølger.«

- 57 Reglerne i lovdekret nr. 333/97 er ligeledes relevante for afgørelsen af den foreliggende sag, navnlig bestemmelserne i dets artikel 3, litra c), hvori »viderespredning pr. kabel« defineres (jf. præmis 30 ovenfor).
- 58 I henhold til dette lovdekrets artikel 8 finder bl.a. CDADC's artikel 187 udtrykkeligt anvendelse på viderespredning pr. kabel.
- 59 I betragtning af den gældende lovgivning opstår der imidlertid tvivl med hensyn til, om fortolkningen af de gældende bestemmelser i CDADC og lovdekret nr. 333/97 er forenelige med Rådets direktiv 93/83, og navnlig om opregningen af de rettigheder, der indrømmes radio- og tv-selskaber, til trods for ordlyden af CDADC's artikel 187, stk. 1, litra a), skal anses for udvidet, henset navnlig til bestemmelserne i lovdekret nr. 33[3]/97 og den lovtekst, der ligger til grund herfor, nemlig direktiv 93/83/EØF (satellit- og kabeldirektivet).
- 60 I betragtning af påstanden i den af appellanten iværksatte appel afhænger spørgsmålet om, hvorvidt appellen skal tages til følge eller ej, af den måde, hvorpå de for Den Europæiske Unions Domstol forelagte spørgsmål besvares.
- 61 Ud over de af førsteinstansretten og Tribunal da Relação de Lisboa [(appeldomstolen i Lissabon)] afsagte domme i den foreliggende sag, er den forelæggende ret hverken bekendt med portugisisk retspraksis, som – direkte – kan besvare de her forelagte konkrete spørgsmål, eller med nogen praksis fra Den Europæiske Unions Domstol, som gør det muligt at fremkomme med et – utvetydigt – svar herpå.
- 62 Henset til, at Supremo Tribunal de Justiça (øverste domstol) er den nationale ret i sidste instans, træffes der i henhold til artikel 267 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde afgørelse om at forelægge Den Europæiske Unions Domstol de ovenfor gengivne spørgsmål.